

СТЕП

Сдружение за Териториален и Екологичен Просперитет

**Становище на Сдружението за териториален и екологичен просперитет (СТЕП)
по доклада за оценка на степента на въздействие на Стратегическия план за
развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 -2027 г. с предмета и
целите на опазване на защитените зони от Натура 2000 (26.08.2022)**

В рамките на законово установената процедура по обществени консултации във връзка с проект на Доклада за оценка на степента на въздействие на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 -2027 г. с предмета и целите на опазване на защитените зони от Натура 2000, СТЕП изразява следното становище:

- ✓ Основното подпомагане на земеделските стопани се предоставя в рамките на първи стълб на ОСП от Европейския фонд за гарантиране в земеделието (ЕФГЗ). Основната схема в рамките на този фонд е схемата I.A.1 - Основно подпомагане на доходите за устойчивост (която в предходния програмен период 2014-2022 г. се наричаше Схема за единно плащане на площ (СЕПП)). Именно заради изискванията за допустимост по тази схема, земеделските стопани премахват храсти, дървета и други характеристики на ладшафта, за да могат земите им да станат допустими и да получат необвързани с производството директни плащания. Необходимо е изискванията за допустимост, особено за постоянно затревените площи да отчитат регионалните характеристики на екосистемите, а не да считат постоянно затревените с площи с повече от 100 дървета/ храсти на ха – за недопустими.
- ✓ Директният превод и приемане на дефиницията за постоянни пасища, залегнала в европейския регламент в Българският СПРЗСР (стр. 302 от СП), без да се използва дадената възможност от регламента за гъвкавото ѝ адаптиране съобразно националните и местни характеристики, води до значителна загуба както на важни фуражни площи за животновъдите с пасищни животни, така и на консервационно значими местообитания от европейската екологична мрежа Натура 2000.
- ✓ Считаме, че: дефиницията следва да включва храсти или дървета, които са подходящи за паша, и други видове, източници на фураж за животни, при

условие че преобладават тревите и другите тревни фуражи. Тази възможност се предоставя от регламента, но не се използва от българска страна. Следва да се използва и възможността за адаптиране на дефиницията за райони с местни практики, където тревите и другите тревни фуражи традиционно не са преобладаващи или липсват в зоните за паша.

- ✓ Възможни подходи за адаптирането на дефиницията и съответно допустимостта им за подпомагане са: на базата на местоположението и характеристиките им в планински или в равнинни райони; на базата на класификацията им в БАНСИК на постоянно продуктивни ливади, високопланински пасища, затревени слабопродуктивни площи и ливади-овощни градини. През 2020 г. БАНСИК докладва за заетостта и използването на територията отчита наличието на над 1.4 млн. ха постоянно затревени площи, но само около 0.8 млн. ха от тях са допустими за подпомагане по ОСП. Това означава, че България „губи“ близо 600 000 ха постоянно затревени площи единствено поради липсата на адекватна дефиниция; **на базата на вида местообитание съгласно Директивата за природните местообитания (Директива 92/43/ЕИО).**
- ✓ Предлагаме текстът в част 4 “Възможни отрицателни въздействия на СПРЗСР и неговите елементи, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техни елементи“ в Таблица 4.2-1.: Връзка между елементите на СПРЗСР и очакваните въздействия и потенциалното отражение върху местообитанията и видовете, и оценка на възможността тези въздействия да бъдат оценени на този етап на планиране и необходимостта на условия за следващите етапи за схемата I.A.1 - Основно подпомагане на доходите за устойчивост (ред 2 от таблицата) да бъде основно преработен, като се оцени потенциалното отрицателно въздействие на схемата върху местообитанията и видовете. Парадоксално е да се счита, че тази от тази схема „Не се очаква въздействие“, а от еко-схемите и агро-екологичните мерки (които са допълнителни към тази схема) –се очакват различни видове отрицателно въздействие.
- ✓ Приветстваме смекчаващите мерки, представени в част 5.5. Предложения за смекчаващи мерки, които са предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на СПРЗСР върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки. Предлагаме в точка 2. Общи смекчаващи мерки по интервенции от част 5.5. да се разпишат смекчаващи мерки за схемата I.A.1 - Основно подпомагане на доходите за устойчивост.

Считаме, че предлаганите коментари и допълнения ще допринесат за опазването на биоразнообразието и зоните от Натура 2000 в България и ще отговорят на целите, поставени от Стратегията на ЕС за опазване на биологичното разнообразие до 2030 г.

Оставаме на разположение за въпроси и разяснения, на тел. 08989563647, електронна поща: v.stefanova65@gmail.com и step_ngo@abv.bg.